

Od cesarskih las do digitalnih plakatov

Povzetek

Dijaki 1. letnika programa frizer pri predmetu *Estetika* raziskujejo razvoj pričesk v antičnem Rimu s pomočjo branja besedil po modificirani Paukovi bralni strategiji, z uporabo avtentičnih nalog in digitalnega orodja Canva. V prvem delu analizirajo strokovno besedilo in slikovno gradivo, izpisujejo ključne informacije in jih umeščajo v časovni trak. Nato rešujejo naloge, kjer se vživijo v vloge antičnih frizerjev, novinarjev in oglaševalcev ter ustvarijo besedila, povezana z zgodovinskimi pričeskami. Na podlagi teh vsebin oblikujejo digitalni plakat, kjer na ustvarjalen način kombinirajo besedilo, slike in oblikovne elemente. V zadnji fazi plakate predstavijo razredu, utemeljijo svoje izbire in sodelujejo v refleksiji. Dejavnosti so usmerjene v razvijanje digitalne kompetence 3.2: Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin, s poudarkom na povezovanju zgodovinskega znanja s sodobnimi digitalnimi orodji.

Ključne besede: *zgodovina pričeske, bralne učne strategije, avtentične naloge, digitalne kompetence.*

Področje: Digitalne kompetence

VIZ: Srednja ekonomska, storitvena in gradbena šola, ŠC Kranj

Avtor: Helena Matičič Hostnik

Program: SPI

Predmet: Estetika 1

Medpredmetno sodelovanje: Ne

Tematski sklop: Zgodovina pričeske

Trajanje izvedbe: 8 šolskih ur

Oddelek: 1. FA

Digitalne kompetence

3.2 UMEŠČANJE IN
POUSTVARJANJE
DIGITALNIH VSEBIN

Učni cilji

Vrednote in socialna odgovornost:

Dijaki so skozi avtentične naloge, kot je pisanje prispevka za namišljeni rimski časopis ali priprava reklamnega oglasa, razvijali razumevanje kulturno-zgodovinskega konteksta.

Učili so se spoštovati kulturno dediščino in njen pomen za današnje estetske prakse.

Pri obravnavi pričekov so se zavedali tudi pomena identitete, telesne podobe in simbolike moči v različnih zgodovinskih obdobjih.

Razvoj kritičnega mišljenja:

Dijaki so z bralno strategijo izluščili ključne podatke, jih umestili v časovni in kulturni okvir ter jih kritično ovrednotili glede na verodostojnost virov.

Pri primerjavi besedila in slikovnega gradiva so razvijali sposobnost analize in sinteze informacij.

Pri oblikovanju digitalnega plakata so presojali, kako vizualna in besedilna sporočila podpirajo namen njihove predstavitve.

Sodelovanje in timsko delo:

Dijaki so delali v manjših skupinah, kjer so sodelovali pri interpretaciji besedil in primerjali zapise ter rešitve nalog.

Delo v manjših skupinah je omogočalo razvoj odgovornosti, poslušanja, dogovarjanja in medsebojne podpore.

Skupinsko delo je temeljilo na vzajemnem učenju in dejavni vlogi vsakega člana.

Razvoj digitalnih veščin:

Dijaki so uporabljali orodje Canva za oblikovanje digitalnega plakata, s čimer so razvijali veščine kombiniranja različnih medijskih vsebin (besedilo, slike, grafični elementi).

Spoznali so osnove grafičnega oblikovanja, urili sposobnost jasne in vizualno privlačne predstavitve informacij ter se učili tehnik umeščanja zgodovinskih vsebin v sodobne digitalne formate.

Javna predstavitev:

Vsak dijak je svoj digitalni plakat predstavil pred razredom. Pri tem je utemeljili svoje oblikovne in vsebinske izbire in odgovarjal na vprašanja sošolcev in učiteljice.

Javna predstavitev je okrepila samozavest, veščine javnega nastopanja in sposobnost strukturiranega govornega izražanja.

Zahtevana predznanja in aktivnosti pred izvedbo, učila in učni pripomočki

Potrebno predznanje:

- Dijaki poznajo osnovne značilnosti antične zgodovine (orientacija v času – kraljevina, republika, cesarstvo).
- Razumejo pomen zgodovinskih virov in znajo razlikovati med verodostojnimi in nezanesljivimi informacijami.
- Znajo brati in povzemati krajša strokovna besedila ter izluščiti ključne informacije.
- So seznanjeni z osnovami rabe digitalnih orodij (Canva ali PowerPoint), čemur posvetijo dve predhodni šolski uri: vstavljanje slik, oblikovanje besedila, izbira barvne sheme in pisav.
- Znajo sodelovati v paru ali manjši skupini.

Predpriprava za učitelja:

- Izbor strokovno preverjenega besedila o pričeskah v antičnem Rimu.
- Priprava delovnih listov:
 - z besedilom o moški in ženski pričeski v antičnem Rimu,
 - s praznimi polji za vpisovanje ključnih besed,
 - časovnim trakom z osnovnimi opornimi letnicami,
 - z avtentičnimi nalogami.
- Priprava didaktičnega plakata z učnimi cilji, kriteriji uspešnosti in dokazi o učenju (skupaj z dijaki bo dopolnjen in razstavljen v razredu).
- Ustvarjanje skupine v MS Teams in naložitev gradiv (PowerPoint s slikovnim gradivom).
- Priprava vprašalnika v MS Forms za zaključno evalvacijo.

DK: 3.2 UMEŠČANJE IN POUSTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

Raven:

3. raven – srednja

Znanje:

/

Spretnosti:

132. Uporabiti znam orodja in aplikacije – npr. dodatke (ang. add-on), vtičnike (ang. plugin), razširitve (ang. extensions) – za izboljšanje digitalne dostopnosti digitalnih vsebin (npr. dodajati podnapise na posnete predstavitve v videopredvajalnikih).

Stališča:

135. Odprt sem za ustvarjanje nečesa novega iz obstoječih digitalnih vsebin z uporabo ponavljajočih se oblikovalskih postopkov (npr. ustvarjanje, preizkušanje, analiziranje in dodelovanje).

136. Rad pomagam drugim, da izboljšajo svoje digitalne vsebine (npr. s koristnimi povratnimi informacijami).

DK: 3.2 UMEŠČANJE IN POUSTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

Operativni cilji iz učnega načrta:

- Dijak pozna značilne tipe pričesk v antičnem Rimu.
- Dijak pozna načine oblikovanja pričesk v antičnem Rimu.
- Dijak pozna pripomočke in negovalna sredstva oblikovanja in nege las v antičnem Rimu.

DK: številka in ime kompetence iz DigComp 2.2.

Koraki izvedbe aktivnosti

(podroben opis doseganja načrtovanih ciljev in razvoja izbrane digitalne kompetence s poudarkom na dejavnostih učečih se)

Spremljanje razvoja DK, povratna informacija učečim

Dokazi razvoja DK

(v povezavi z izbrano ravno po DigComp 2.2)

1. – 2. ura: Razumevanje vsebine z uporabo bralne strategije (Paukova metoda) in reševanje avtentičnih nalog

Dejavnosti dijakov:

- Dijaki berejo strokovno besedilo o pričeskah v antičnem Rimu, razdeljeno na moški in ženski del, s pomočjo prilagojenih delovnih listov.
- Ob branju izpisujejo ključne besede v prazna okenca ob robu (modificirana Paukova metoda).
- S pomočjo učiteljeve projekcije analizirajo in primerjajo slikovno gradivo z besedilnimi opisi pričesk.
- V časovni trak vnašajo ključne zgodovinske spremembe v oblikovanju pričesk.

- Dijaki načrtujejo, kako bodo zgodovinske podatke predstavili z digitalnim orodjem Canva.
- Presojajo, kako oblikovati digitalno vsebino, ki bo vizualno privlačna, a hkrati informativna.
- Uporabljajo lastno besedilo in izbrano slikovno gradivo, ki ga umeščajo v digitalno obliko – kombinacija medija, vsebine in sporočila.
- Dijaki poustvarjajo vsebine iz besedila v novi obliki in jih digitalno umestijo.

1. Digitalni plakat (Canva)

- Dijaki s tem dokazujejo, da znajo kombinirati različne vrste digitalnih vsebin (besedilo, slike, grafični elementi) in jih ustrezno umestiti v celovit digitalni izdelek, ki podpira razumevanje določene teme.

2. Oddaja izdelka med Dodeljene naloge MTeams

- Dijaki s tem dokazujejo, da poznajo osnove komuniciranja preko MTeams (izdelek oddajo in preberejo učiteljevo povratno informacijo).

- Dijaki v manjših skupinah (3 do 4 dijaki) rešujejo avtentične naloge, med seboj primerjajo rešitve in se dopolnjujejo.

3. – 4. ura: *Oblikovanje digitalnih plakatov*

Dejavnosti dijakov:

- Dijaki z orodjem Canva izdelajo digitalne plakate (vključijo naslov, besedilo, slike, grafične elemente, časovno umestitev).
- Izdelke oddajo v Dodeljene naloge MSTEams.

5. – 6. ura: *Predstavitev digitalnih vsebin in refleksija dela*

Dejavnost dijakov:

- Vsak dijak predstavi svoj digitalni plakat pred razredom.
- Ob predstavitvi utemeljijo vsebinske in oblikovne elemente (zakaj so izbrali določene elemente, kako plakat podpira razumevanje snovi).
- Sledi refleksija: vsak dijak reši vprašalnik v Formsih MSTEams (opredeli se do načina obravnave učne snovi in pridobljenega znanja).

Refleksija učitelja in učečih

Učitelj:

Potrebno je razvijanje bralnih učnih strategij, pisanja lastnih povzetkov in kritične uporabe spletnih virov. Dijaki nimajo težav z oblikovanjem vsebin, imajo pa težave s prijavi, deljenjem in shranjevanjem vsebin. To so ključne digitalne kompetence, ki jih moramo še razvijati.

Dijaki:

V vprašalniku in pogovoru so dijaki navedli, da jim bolj kot tiho individualno delo ustreza delo v parih ali manjših skupinah. Izkazali so zanimanje nad avtentičnimi nalogami, ker se navezujejo na njihov poklic. Navdušeni so nad delom z digitalnimi orodji.

Viri in priloge

Viri:

Ažman, T. et al. *Učenje učenja: Primeri metod za učitelje in šole*. Maribor in Kranj, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru in Šola za ravnatelje, 2014, ISBN 978-961-6637-61-9.

Brodnik, V. et al. *Kako do bolj kakovostnega znanja zgodovine*. 2. natis. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo, 2005, ISBN 961-234-470-1.

Bransford, J. D., Brown, A. L. in Cocking R. R. Učni transfer. *Vzgoja in izobraževanje*, 2012, letnik XLIII, št. 5, str. 45 – 59.

Der neue Pauly: Enzyklopädie der Antike: Bd. 5. Gru – Iug. Stuttgart, Weimar: Metzler Verlag, 1998, str. 42 – 44.

Holcar Brunauer, A. et al. *Formativno spremljanje v podporo učenju: Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. 1. natis. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo, 2016. ISBN 978-961-03-0349-7.

Pečjak, S. in Gradišar A. *Bralne učne strategije*. 2. razširjena in dopolnjena izd. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo, 2012. ISBN 978-961-03-0047-2.

Perkins, D. *Poučevanje za razumevanje. Vzgoja in izobraževanje*, 2012, letnik XLIII, št. 5, str.15 – 23.

Vuorikari, R. et al. *DigComp 2.2: Okvir digitalnih kompetenc za državljane: Z novimi primeri rabe znanja, spretnosti in stališč*. Spletna izdaja. Ljubljana, Zavod RS za šolstvo, 2023. ISBN 978-961-03-0794-5 (PDF).

Slike:

JULIJA DOMNA

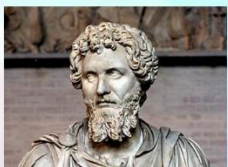
(193-211 po Kr.)

Z njo se je zgodila popolna sprememba pričeske.

Pričeska je kompaktna masa las, ki je vpeta v vodoravno nagnjene valove.

Pričeska pogosto nima sredinske preče in včasih majhni kodri obkrožajo čelo.

Bila je žena cesarja Septimija Severa.

Za njeno pričesko so skrbeli sužnji. Njihova naloga je bila barvanje, striženje in oblikovanje pričeske

Posebna izdaja: za vas piše frizerka Ajda Lunder

BO CESARJEVA NOVA PRIČESKA POSTALA MODNI HIT TEGA STOLETJA?

Cesar Hadrijan (117-138)

Antoninus Mondragone

Cesar Hadrijan je bil opažen z novo, nenavadno in zelo unikatno frizuro, kar se spodobi za takšnega cesarja, kot je on. Gre se za nekaj, česar še nikoli nismo zasledili. Pričeska, pri kateri so lasje na glavi precej ravni, na čelu pa iz valovitih kodrov ali zvitkov, podobnih kroglicam. Seveda pa je s to pričesko navdihnil ogromno ljudi, med njimi tudi enega njegovih najlepših moških spremljevalcev. Je navdihnil tudi vas? Če želite pričesko, s katero bi privlačili milijone pogledov in z njo povedali, da ste urejen in pomemben moški, je ta frizura za vas.

SPET NAPOREN DAN

Sem sužnja, ki skrbim za pričeske premožnih Rimljanov.

Moja naloga je barvanje, striženje, britje in oblikovanje pričesk.

Na dan porabim kar nekaj ur za urejanje, ampak mi je to delo še vseeno všeč.

V prostem času izdelujem kozmetiko, zato me kličejo "cosmetae".

Izdelke izdelujem iz rastlin, ki jih gojim na vrtu.

S svojimi izdelki ličim gospodarice in jim v kopališčih odišavljam kopeli.

Puščam si dolge lase, ki si jih kasneje ostrižem, da izdelam lasulje za moje gospe.

Ko sem prvič barvala z naravno barvo za lase, nisem uporabila zaščite za roke, zato se mi je na rokah videla temna barva.

Blog za vas pripravlja Katja Žagar
Se vidimo naslednjič

TAI RUPAR 1FA

ŠIRJENJE MODE

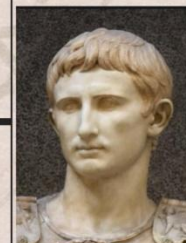

TIT KVINCIIJA FLAMININA

IZ ZAČETEK 2.STOL JE
ZNAJ KOVENEC, KI
ODRAŽA VLADARSKO
PRIČESKO

OBLIKO PRIČESK
SO VEČINOMA
DOLOCALE
VLADARSKE
HIŠE, KI SO BILE
NA OBLASTI.

MODA SE JE
ŠIRILA Ž
UPODOBIVAMI
NA KOVANCIH
IN KIPIH.

CESAR AVGUST 31.PR.KR

